

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 377/2013/ES

2013 m. balandžio 24 d.

kuriuo laikinai nukrypstama nuo Direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) aviacijos sektorius išsiskiria savo tarptautiniu pobūdžiu. Todėl sprendžiant su sparčiai didėjančia tarptautinės aviacijos tarša susijusius klausimus būtų tinkamiausia laikytis visuotinio požiūrio, nes tai veiksmingiausias būdas mažinti aviacijos išmetamą teršalų kiekį;

(2) pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (JTBBKKK) visos šalys privalo parengti ir įgyvendinti nacionalines, o tam tikrais atvejais ir regionines programas, į kurias būtų įtrauktos priemonės, skirtos klimato kaitos poveikiui mažinti;

(3) Sąjunga įsipareigojo sumažinti savo išmetamo CO₂ kiekį, įskaitant aviacijos sektoriaus išmetamą teršalų kiekį. Visi ekonomikos sektoriai turėtų prisidėti prie to, kad būtų sumažintas tų išmetamų teršalų kiekis;

(4) derybose dėl visų Sąjungos susitarimų aviacijos srityje su trečiosiomis šalimis turėtų būti siekiama išsaugoti Sąjungos lankstumą imtis su aplinkosaugos klausimais susijusių veiksmų, įskaitant priemones, kuriomis siekiama sumažinti aviacijos poveikį klimato kaitai;

(5) Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijoje (toliau - ICAO) padaryta pažanga siekiant ICAO asamblėjos 38-ojoje sesijoje, kuri vyks 2013 m. rugsėjo 24 d.–spalio 4 d., priimti bendrą sistemą, skirtą mažinti teršalus, pagal kurią sudaromos palankesnės sąlygos taikyti rinkos priemonės tarptautinės aviacijos teršalų išmetimui, ir siekiant parengti pasaulinę rinkos priemonę. Tokia visuotinė taršos mažinimo sistema galėtų labai prisidėti prie išmetamo CO₂ kiekio mažinimo nacionaliniu, regioniniu ir pasauliniu lygiu;

(6) siekiant sudaryti sąlygas šiai pažangai ir ją dar paspartinti, pageidautina atidėti reikalavimų, kylančių iki ICAO asamblėjos 38-osios sesijos, ir susijusių su skrydžiais į ne Sąjungos šalių, kurios nėra Europos laisvosios prekybos asociacijos (toliau - ELPA) narės, Europos ekonominės bendrijos (toliau - EEE) valstybių teritorijos ir priklausiniai, ar šalys, pasirašiusios su Sąjunga Stojimo sutartį, aerodromus ir iš jų, vykdymo užtikrinimą. Todėl prieš orlaivių naudotojus neturėtų būti imamasi veiksmų dėl pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ⁽³⁾ kylančių reikalavimų teikti patikrinto išmestų teršalų kiekio 2010, 2011 ir 2012 kalendorinių metų ataskaitas ir atsakyti atitinkamo 2012 m. aviacijos

⁽¹⁾ 2013 m. vasario 13 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2013 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, susijusio su skrydžiais į šiuos aerodromus ir iš jų.. Orlaivių naudotojai, norintys ir toliau taikyti tuos reikalavimus, turėtų galėti tą daryti;

- (7) siekiant išvengti konkurencijos iškraipymų, šia direktyva numatyta nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma tik tiems orlaivių naudotojams, kuriems nebuvo išduota nemokamų apyvartinių taršos leidimų minėtai veiklai, vykdytai 2012 m., arba kurie juos grąžino. Dėl tos pačios priežasties į tuos apyvartinius taršos leidimus neturėtų būti atsižvelgiama apskaičiuojant teises naudotis tarptautiniais kreditais pagal Direktyvą 2003/87/EB;
- (8) tokiems orlaivių naudotojams neišduoti arba jų grąžinti 2012 m. aviacijos apyvartiniai taršos leidimai turėtų būti išimami iš apyvartos juos panaikinant. Aukcionuose parduodamų aviacijos apyvartinių taršos leidimų skaičius turėtų būti patikslintas įgyvendinant šį sprendimą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 1 dalies;
- (9) šiame sprendime numatyta nukrypti leidžianti nuostata neturėtų daryti poveikio aplinkosauginiam naudingumui ir svarbiausiam Sąjungos klimato kaitos teisės aktuose nustatytam tikslui, ir dėl jos neturėtų būti iškraipoma konkurencija. Dėl šios priežasties ir dėl to, kad būtų išlaikytas Direktyvoje 2003/87/EB, kuri yra Sąjungos teisės aktų sistemos dalis, numatytas svarbiausias tikslas – ne vėliau kaip 2020 m. įgyvendinti savarankišką Sąjungos įsipareigojimą sumažinti taršą tiek, kad ji būtų 20 % mažesnė nei 1990 m., ta direktyva turėtų ir toliau būti taikoma skrydžiams iš valstybės narės teritorijoje esančių aerodromų arba į juos arba iš tam tikrų glaudžiai susijusiose teritorijose, asocijuotose zonose arba ne Sąjungos šalyse esančių aerodromų ar į juos;
- (10) šiame sprendime numatyta nukrypti leidžianti nuostata susijusi tik su 2012 m. aviacijos išmetamų teršalų kiekiu. ICAO Tarptautinės aviacijos ir klimato kaitos aukšto lygio grupė įsteigta tam, kad parengtų rinkos priemonių sistemos plėtojimo gaires, įvertintų pasaulinių rinkos priemonių įgyvendinamumą ir numatytų technologinių ir veiklos priemonių paketą. Sąjunga siūlo šią nukrypti leidžiančią nuostatą siekdama sudaryti palankesnes sąlygas pasiekti susitarimą ICAO asamblėjos 38-ojoje sesijoje dėl realistiško pasaulinės rinkos priemonės parengimo tvarkaraščio po ICAO asamblėjos 38-osios sesijos ir dėl sistemos, pagal kurią būtų galima visapusiškai taikyti nacionalines ir regionines rinkos priemones tarptautinei aviacijai, kol dar netaikoma pasaulinė rinkos priemonė. Remiantis tuo pagrindu, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas optimaliai šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemos Sąjungoje ir tokių rezultatų sąveikai, būtų galima imtis tolesnių veiksmų. Todėl Komisija, vertindama poreikį imtis tolesnių veiksmų, taip pat turėtų atsižvelgti į galimą poveikį Europos vidaus oro eismui, kad būtų išvengta bet kokio konkurencijos iškraipymo;
- (11) Komisija turėtų Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti išsamią ICAO asamblėjos 38-ojoje sesijoje padarytos pažangos ataskaitą ir prirėkus nedelsiant pasiūlyti priemones, atsižvelgdama į rezultatus;

- (12) labai svarbu užtikrinti teisinį tikrumą orlaivių operatoriams ir nacionalinėms institucijoms, atsižvelgiant į tai, kad nustatytas leidimų atsisakymo terminas, kaip nurodyta Direktyvoje 2003/87/EB, yra 2013 m. balandžio 30 d. Todėl šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypdomos nuo Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnio, valstybės narės nesiima jokių veiksmų prieš orlaivių naudotojus dėl 2010, 2011 ir 2012 kalendorinių metų reikalavimų, nustatytų tos direktyvos 12 straipsnio 2a dalyje ir 14 straipsnio 3 dalyje ir susijusių su skrydžiais į ne Sąjungos šalių, kurios nėra ELPA narės, EEE valstybių narių teritorijos ir priklausiniai, ar šalys, pasirašiusios su Sąjunga Stojimo sutartį, aerodromus ir iš jų arba, jei tokiems orlaivių naudotojams neskirta nemokamų 2012 m. apyvartinių taršos leidimų arba, jei jie buvo paskirti, orlaivių naudotojai ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos grąžino valstybėms narėms 2012 m. aviacijos apyvartinių taršos leidimų dalį, atitinkančią tokios veiklos atskaitiniais 2010 m. patikrintų tonkilometrių dalį, kad šios juos panaikintų.

2 straipsnis

1. Valstybės narės panaikina visus 2012 metų aviacijos apyvartinius taršos leidimus, kurie nebuvo paskirti arba buvo paskirti ir grąžinti, susijusius su skrydžiais į 1 straipsnyje nurodytus aerodromus ir iš jų.

2. Kalbant apie 1 dalyje minėtus panaikintus taršos leidimus, valstybės narės mažesnį skaičių 2012 m. aviacijos apyvartinių taršos leidimų parduoda aukcione. Šis sumažinimas yra proporcingas mažesniai visų apyvartoje esančių aviacijos leidimų skaičiui. Jei mažesnis šių leidimų skaičius nebuvo parduotas aukcione anksčiau nei 2013 m. gegužės 1 d., valstybės narės atitinkamai pakoreguoja aviacijos apyvartinių taršos leidimų, kurie 2013 m. bus parduoti aukcione, skaičių.

3 straipsnis

Į aviacijos apyvartinius taršos leidimus, panaikintus pagal 2 straipsnį, neatsižvelgiama apskaičiuojant teises naudotis tarptautiniais kreditais pagal Direktyvą 2003/87/EB.

4 straipsnis

Komisija parengia rekomendacijas, būtinas įgyvendinti šį sprendimą.

5 straipsnis

Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie ICAO derybų pažangą ir pateikia jiems išsamią ICAO asamblėjos 38-ojoje sesijoje pasiektų rezultatų ataskaitą.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2013 m. balandžio 24 d.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2013 m. balandžio 24 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. COVENEY

Komisijos pareiškimas

Komisija primena, kad, remiantis Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsniu, iš aviacijos apyvartinių taršos leidimų aukcionų gaunamos pajamos turėtų būti skiriamos kovai su klimato kaita ES ir trečiojoje šalyse, *inter alia*, šiems tikslams: mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, prisitaikyti prie klimato kaitos padarinių ES ir trečiojoje, ypač besivystančiose, šalyse, finansuoti šių padarinių švelninimo ir prisitaikymo prie jų mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą, ypač aeronautikos ir oro transporto srityje, mažinti išmetamą teršalų kiekį naudojant nedidelį teršalų kiekį išmetantį transportą ir dengti Bendrijos sistemos administravimo išlaidas. Aukcione gautos įplaukos taip pat turėtų būti naudojamos įnašams į Pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo ir atnaujinančiosios energijos fondą padengti bei priemonėms, kurios padėtų užkirsti kelią miškų kirtimui, finansuoti.

Komisija pažymi, kad valstybės narės turi informuoti Komisiją apie veiksmus, kurių jos ėmėsi pagal Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnį, dėl pajamų, gautų iš aviacijos apyvartinių taršos leidimų aukcionų, naudojimo. Konkrečios nuostatos dėl teiktinų ataskaitų turinio numatytos Reglamente (ES) Nr. .../2013 ⁽¹⁾ dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB. Išsamesnės informacijos bus pateikta Komisijos įgyvendinimo akte pagal to reglamento 18 straipsnį. Valstybės narės ataskaitas skelbs viešai, o Komisija lengvai prieinamu būdu pateiks bendrą Sąjungos informaciją apie šias ataskaitas.

Komisija pabrėžia, kad pasaulinė rinkos priemonė, pagal kurią tarptautinio oro transporto išmetamas anglies dioksido kiekis apmokestinamas tarptautine kaina, be pagrindinio tikslo – mažinti išmetamą teršalų kiekį – taip pat galėtų padėti rinkti reikiamas lėšas priemonėms, skirtoms tarptautiniams klimato kaitos padariniams švelninti ir prie jų prisitaikyti.

⁽¹⁾ Netrukus bus paskelbtas Oficialiajame leidinyje.